

## Pad posla po normi traži i smanjenje režije

Poštovani radici Metalca,

Na završetku smo poslovne 2024. godine. Bila je dosta teška, čak teža nego 2023. Razlog vidim u tome da je inflacija u 2022. i 2023. godini, dovela do naglog skoka cena materijala, hrane i svih potrepština za život, što se nije moglo propratiti kroz porast zarada i penzija. To nije slučaj samo u Srbiji, već i u celom svetu. Procene stručnjaka su da su cene rasle za 10% više nego plate i penzije, što je dovelo do pada kupovne moći i tražnje za robom. Ne ide nam na ruku ni geopolitička situacija zbog proširenja sukoba Rusije i Ukrajine, kao i novog rata na Bliskom istoku. U svetu vlada psihoza – strah od straha.

Proizvodna preduzeća su to osetila kroz manji pad ispunjenja planova i profita. Trgovačka preduzeća su boljom organizacijom i aktivnim pristupom tržištu, otkinula deo kolača konkurenciji i završila godinu sa prebačajem plana i većim profitom. Ukupno gledano, Metalac Grupa će ostvariti planirani profit, što je veliki iskorak ako imamo na umu da je rast plata u ovoj godini bio više od 15%.

Ono što nas zabrinjava je očekivanje da će i naredna godina biti podjednako teška, ali mislim da smo kod izrade biznis plana za 2025. godinu dobro isplanirali sve aktivnosti, sa ciljem da otklonimo uočene slabosti u samoj firmi, a isto tako i preduzmemo aktivnosti za veći kolač kako na domaćem, tako i na inostranom tržištu.

To neće biti jednostavno. Kako sam uvek direktan, tako ću i ovog puta otvoreno reći da ćemo u 2025. godini imati i neke radikalnije korake pre svega imajući na umu tendenciju pada proizvodnje. Jednom broju radnika, njih oko 50, biće ponuđena obuka za rad po normi. Ukoliko na to ne budu spremni, moraće da potraže drugi posao. Zašto? U poslednjih 10 godina smanjili smo broj radnika po normi za skoro 200 ljudi, ali nismo proporcionalno smanjili broj zaposlenih u režiji. Informacije radi, ako imamo na umu da zarada, topli obrok, prevoz, regres i ostala slična davanja za 50 radnika firmu koštaju 800.000 evra, jasno je da optimizacija troškova mora da bude proporcionalno uravnotežena. Pritom imam na umu da su nam sa druge strane neka mesta u proizvodnji i te kako deficitarna, kao na primer nedostatak 10 do 15 potapača. Ovo svakako nije popularna mera ali je neophodna i verujem da će ljudi to razumeti.

Inače, Metalac je ove godine napunio 65 godina i to smo prikladno obeležili 4. aprila, a 27. septembra smo obeležili 18 godina Fondacije Metalac i punoletstvo prvih 36 „Metalčevih beba“. Istog dana postavili smo obeležja, u nameri da odamo priznanje onima koji su najviše doprineli da Metalac bude ovakav kakav jeste, kojim se ponosimo. I tako treba da ostane – da poštujemo i čuvamo ono što nam je ostavljeno i da stvaramo uslove za buduće generacije.

Na kraju, želim da Vam uputim čestitku za novogodišnje i božićne praznike, da zdravlje, sreća i uspeh budu uz Vas i Vaše najmilije.

Dragoljub Vukadinović

## Metalac dobio priznanje „Regionalni ESG lider“

Na IV svetskom kongresu preduzetnika, u organizaciji međunarodnog ekonomskog foruma „Perspektive“, održanom sredinom oktobra u Budvi, METALAC je, u konkurenciji velikih preduzeća dobitnik Zlatne nagrade i priznanja „REGIONALNI ESG LIDER“, u kategoriji Pozitivan učinak na društvo. Nagradu je primila Radmila Trifunović, generalna direktorka Metalca a.d. koja je govorila o „Procesu zelene tranzicije u Metalcu i društvenoj odgovornosti“. To je treći put da na ovom značajnom okupljanju privrednika regiona Metalcu pripadne značajno priznanje. Najpre je 2016. Dragoljubu Vukadinoviću u Dubrovniku uručeno priznanje „STVARATELJI ZA STOLEĆA“, a 2019. je u Skoplju za projekat podrške natalitetu usledilo priznanje za najbolju investiciju za održivi razvoj u Srednjoj i Jugoistočnoj Evropi „INVESTICIJA ZA ČOVEKA“. Dodeli priznanja u Budvi su prisustvovali i predsednik kompanije, Dragoljub Vukadinović, i direktorka preduzeća Metalac Market u Crnoj Gori, Sanja Dašić.

Ovoga puta više od 260 preduzetnika, privrednika i naučnih radnika iz regiona (kao i Austrije, Italije, Mađarske, Nemačke...) razgovarali su tokom tri dana o potrebi za stabilnim i uređenim okruženjem za razvoj preduzetništva, kao i njegovoj ulozi u pitanjima društvene zajednice i razvoju otvorenog, slobodnog i odgovornog društva.



**Reč Generalne direktorke**

str. 2

**Biznis plan za 2025. godinu**

str. 3

**Proizvodna društva**

str. 4 - 6

**Trgovačka društva**

str. 7 - 9

**65. godina Metalca**

str. 12

**Punoletstvo Fondacije Metalac**

str. 13

# Zadovoljstvo odmereno i hrabro napred

## Poštovani radnici Metalca,

Bez obzira što zvuči kao fraza, istina je da smo imali još jednu tešku godinu i da ni sledeća neće biti lakša. Posle 4 godine u kojima su rezultati bili iznad očekivanja, ovo je prva u kojoj se Metalac Grupa približila planu, iako ne u svim segmentima. Problemi na koje nismo imali uticaja, a pre svega recesija u kojoj su se našle neke zemlje Evropske unije koje su naša značajna tržišta, ključno su uticali na pad plasmana na tim tržištima i pad fizičkog obima proizvodnje. Imajući to na umu, sveukupno moramo biti zadovoljni.

Procenjujemo da će združeni prihod Metalac Grupe biti oko 177 miliona evra, uz dobit od oko 7,2 miliona evra. I ovoga puta smo rešenja tražili unutar sopstvenih resursa - kod svakog radnog mesta i svakog zaposlenog; svakog procesa i projekta.

Prema svim prognozama pred nama je još teža 2025. godina. Pesimizmu, međutim, nema mesta. Hrabro smo postavili cilj da ostvarimo 189 miliona evra združenog prihoda i 8,5 miliona evra dobiti. Nije to samo stvar ambicije, već pre svega preke potrebe da održimo zdravlje kompanije i što više sačuvamo ljude. Za takav finansijski cilj svima nam je potrebna hrabrost, inovativnost, preduzimljivost i pravednost, odnosno spremnost da teret problema i rešenja iznesemo zajedno.

## Pad fizičkog obima proizvodnje utiče na zaposlenost

Pad fizičkog obima proizvodnje koji je prisutan već nekoliko godina kod svih proizvodnih društava je uticao na produktivnost, a samim tim i profitabilnost. Naravno, najveći uticaj je imao pad u najvećem preduzeću – Metalac Posuđu. Neosporno je, ipak, da su sva proizvodna društva do sada preduzimala veliki broj aktivnosti kako bi se teška situacija ublažila. Ali je to u ovakvim prognozama nedovoljno.

Zbog krize, koja će i dalje trajati u Evropi, čak dublje nego do sada, realnije je očekivati da nas čeka dalji pad tražnje i kupovne moći. Upravo zbog svih očekivanih problema, plan za 2025. će pratiti i neke mere koje do sada nisu bile praksa. I prošle godine sam najavila da se broj zaposlenih mora smanjivati kako u proizvodnji tako i u administraciji i to smo delimično sprovedi. U narednom periodu za oko 5% radnika u administraciji i režiji ponudićemo mogućnost obuke i promene radnog mesta u korist ključnih deficitarnih zanimanja i pozicija, pre svega u proizvodnji.

I dalje ćemo nastaviti sa automatizacijom gde god je moguće sa ciljem da olakšamo rad, ili smanjimo broj zaposlenih. Pritom ističem da sve što je do sada urađeno u proizvodnim društvima zaslužuje pohvalu. Činjenica je da je mnogo toga optimizovano i da samo takvo ponašanje može da pomogne da sačuvamo radna mesta i ostanemo finansijski zdravi za bolja vremena. U tom cilju čeka nas i potpuno novi pristup tržištu, prodaji, potrošačima, marketingu... apsolutno svemu što može uticati na povećanje tražnje za našim proizvodima i uslugama.

## Sledi povećanje zarada

Nakon što smo u 2024. godini zaradu povećali u dva navrata za ukupno više od 10% ne računajući selektivno povećanje,



za narednu godinu planiramo isti trend, počev od zarade u januaru kada će zarada biti povećana linearno 6% za sve i do 3% selektivno, pre svega za radnike u proizvodnji. Biće i nova vrednosti vaučera od 9.000 dinara. Iskreno verujemo da će ova povećanja doprineti rastu standarda imajući na umu najave da će se inflacija usporiti.

I svi ostali benefiti koje imamo već dugi niz godina ostaju. Nastavljamo sa dodatnim stimulisanjem zaposlenih sa posebno dobrim rezultatima, ulažemo u dobrovoljni penzijski fond, stipendiramo decu naših radnika, pomažemo u teškim slučajevima bolesti i lečenja kao i svim vidovima rekreativnih aktivnosti.

## Stano investiranje preduslov napretka

I u 2024. godini uložili smo 4 miliona evra u dalju automatizaciju proizvodnje, nabavku nove opreme, optimizaciju poslovnih procesa, digitalizaciju prodaje i logistike. Projekat solarne elektrane sa statusom prozjumeru konačno je doveden do kraja u oktobru, a benefite očekujemo u budućim godinama. Takođe, edukovali smo sve zaposlene koji su povezani sa procesom zelene agende za izveštavanje prema direktivama Evropske unije, a kasnije i sertifikaciju u ovoj oblasti. To će svakako voditi ne samo većoj produktivnosti, efikasnijem poslovanju već i daljoj racionalizaciji broja ljudi, uključujući i pomenute prekvalifikacije za pojedina radna mesta, u skladu sa novim zahtevima.

I 2025. godine investicije će iznositi nova 4 miliona evra kako bismo održali korak i konkurentnost. Pored investicionih projekata, koji su direktno vezani za proizvodnju, proširenje logističkog centra, veći investicioni projekti će biti usmereni na unapređenje tržišne pozicije kroz unapređenje internet prodaje, brend strategiju i centralizaciju sadržaja svih naših prodajnih artikala.

Iskreno verujem da je moguće ostvariti sve što smo sebi postavili kao zadatak. Imamo znanje, iskustvo i snažnu želju da napravimo uspeh. Sa tim uverenjem želim vama i vašim porodicama dobro zdravlje, snagu i izdržljivost u godini koja je pred nama.

Radmila Trifunović, generalna direktorka Metalac a.d.

## Biznis plan za 2025. na dnevnom redu Nadzornog odbora

Nadzorni odbor kompanije Metalac, 24. decembra, odlučuje o biznis planu kojim je predviđeno da Metalac Grupa u 2025. godini ostvari 189 miliona evra ukupnog prihoda i 8,5 miliona evra dobiti. Rast ukupnog prihoda trebalo bi da iznosi 7% u odnosu na očekivano ostvarenje u 2024, a rast dobiti 18%.

## Vukadinović predsednik Metalac Grupe, a Trifunović generalna direktorka Metalca i u naredne četiri godine

Iako nije novost, neka ostane zapisano i u Metalčevom Biltenu. Zahvaljujući dobrim poslovnim rezultatima, investicijama u razvojne projekte, inovativnom pristupu i održanoj reputaciji brenda, odlukom Skupštine akcionara od 7. juna 2024. godine Dragoljub Vukadinović, koji je na čelu Metalca punih 35 godina, ponovo je izabran za predsednika Nadzornog odbora i u naredne četiri godine. Ostao je i tim u kome su dugogodišnji saradnici, profesori doktori nauka: Dragan Đuričin, Dragan Lončar, Goran Pitić i Goran Petković.

Istovremeno, zahvaljujući postignutim rezultatima na mestu generalnog direktora Metalca a.d. obnovljen je mandat Radmili Trifunović. Izabrana je i Komisija za reviziju Nadzornog odbora na čelu sa ovlašćenim revizorom, Petrom Gruborom.

## Među rodno najsenzitivnijim kompanijama u Srbiji

Prema proceni Udruženja poslovnih žena Srbije i komisije manifestacije „Cvet uspeha za ženu zmaja“, Metalac se svrstao u red rodno najsenzitivnijih kompanija. Sve aktivnosti koje preduzima sa ciljem da ženama stvori što bolje radno okruženje, kao i činjenica da žene čine 56 odsto ukupno zaposlenih, 36 odsto rukovodilaca i čak 60 odsto članova Izvršnog odbora, donele su mu treću nagradu u kategoriji „rodno najsenzitivnije kompanije“.

Na svečanosti povodom dodele priznanja „Cvet uspeha za ženu zmaja“ priznanje je 1. novembra u Teatru „Madlenijanum“, u ime Kompanije, primila Marina Jevtić, izvršni direktor za prodaju i nabavku, a uručila je Mirjana Dončić Beaton, izvršna direktorka CANSEE kanadsko - srpskog poslovnog udruženja.

Ovo priznanje dodeljuje se srednjim i velikim preduzećima, sedmi put kompanijama koje u svom poslovanju primenjuju strategiju društveno odgovornog poslovanja, rukovode se principima Ujedinjenih nacija za osnaživanje žena, primenjuju principe rodne ravnopravnosti i pružaju najbolji model uključivanja žena u lance snabdevanja.

– Ravnopravnim nas ipak najviše čini ponašanje u skladu sa vrednostima koje su duboko ukorenjene u kompanijsku kulturu, a to su poštenje, poštovanje, poverenje i posvećenost. Takva kultura određuje naše međuljudske odnose i naš status, kao i odnos prema svim zainteresovanim stranama i to u kolektivu koji ima više od 2000 zaposlenih – rekla je Marina Jevtić, zahvaljujući



se na priznanju u ime kompanije Metalac, a pre svega u ime više od hiljadu žena koje čine 56 odsto zaposlenih.

Ispred Metalca, u istoj kategoriji, našla se Ikea Srbija, dok su prvu nagradu ravnopravno podelili Belgrade Airport i A1.

# I ukupan prihod i dobit iznad prethodne godine

**Metalac Grupa će prema procenama 2024. godinu završiti sa 177 miliona evra ukupnog združenog prihoda, 7% iznad prethodne godine, koliko je rasla i dobit i dostigla 7,2 miliona evra. Najveće učešće u ukupnom prihodu sa 103 miliona evra tj. preko 58% donela su trgovačka društva u Srbiji i to dominantno Metalac Market i Proleter. Pet proizvodnih društva učestvuje sa 51 milion evra tj. skoro 30%, od čega se više od polovine odnosi na najveće i najstarije Metalčevo preduzeće – Metalac Posuđe. Učešće preduzeća u Moskvi, Kijevu, Zagrebu i Podgorici je oko 6%, uz značajan rast na tržištu Hrvatske i Crne Gore i skroman doprinos sa tržišta Rusije i Ukrajine zbog sveukupne situacije u ovom delu sveta. U dobiti od 7,2 miliona evra dominantno učestvuju proizvodna društva i domaće trgovine.**

## Kad su problemi jasni, rešenja će doći



**Realizacija od 29,45 miliona evra je 5% manja od planirane i 2% veća od ostvarene 2023. godine. U veoma teškom periodu za poslovanje, najveći doprinos doneli su ponovo domaće tržište sa 14 miliona i Ex YU tržišta sa 8,7 miliona evra, odnosno sa ukupnim učešćem od 77%. Preostalih više od 20 tržišta donela su 23% realizacije, koja je pritom 3% manja nego u prethodnoj godini. Pad prodaje umanjio je dobit i izazvao nedovoljnu uposlenost pojedinih proizvodnih kapaciteta. Veliki broj aktivnosti krči put ka prevazilaženju svih ograničenja.**

Nije opravdanje, ali jeste činjenica – svet je pritisnut ratnim žarištima sa nizom lančanih posledica, a Evropska unija je velikim delom u recesiji. A kad raste napetost i strah i kad pada kupovna moć, pada i tražnja za proizvodima koji nisu prioritetni. To se odrazilo pre svega na izvoz Metalac Posuđa u zemlje van ExYU. I mada je plan na domaćem tržištu ostvaren, uz 3% rasta u odnosu na prethodnu godinu, a plasman na Ex YU približan planiranom uz 5% rasta, direktor Metalac Posuđa, Stojan Slović, nije zadovoljan.

- Istina je da se mi tradicionalno oslanjamo na Srbiju i naše komšije iz ExYU i ta tržišta su nam donela koliko smo planirali, ali uprkos svetskim problemima na koje ne možemo uticati, ne mogu biti zadovoljan što smo u ostatak sveta izvezli robe za samo 6,77 miliona evra, što je čak 20% manje nego što smo planirali. Realno, nismo dobacili ni do realizacije 2023 godine, - kaže Stojan Slović. Najveći pad imao je izvoz na tržištima Rusije, Nemačke i Francuske gde je plasman manji nego prošle godine za 1,3 miliona evra. Sa druge strane, u SAD, Finsku, Englesku, Češku i Slovačku smo izvezli više nego što smo planirali, a u poslednjem kvartalu je započeta saradnja sa partnerima iz Poljske i tu očekujemo značajniji izvoz u 2025. godini.

Sveukupno, 5% manja realizacija od planirane uticaće na neostvarenje planirane dobiti koja je, u krajnjem, osnovno merilo uspeha svih nasih aktivnosti u ovoj poslovnoj godini.

### Pad plasmana smanjio uposlenost proizvodnje

Zbog više i objektivnih i subjektivnih okolnosti, a pre svega pada plasmana na pojedinim ino-tržištima, godina će biti završena manjom proizvodnjom od planirane za oko 150.000 jedinica posuđa, vrednosti 1,1 milion evra. Dok smo sa jedne strane značajno prebacili proizvodnju i prodaju inox i aluminijumskog posuđa, kod emajliranog smo imali znatno manje zahteva za proizvodnjom programa sa inox rubom (tzv. posuđe sa automata), a pritom nismo mogli da proiz-

vedemo dovoljne količine posuđa na liniji ručnog emajliranja. Zato preduzimamo mere da kadrovski ojačamo liniju ručnog nanošenja emajla.

- I dalje nastavljamo sa osavremenjavanjem opreme, kako bismo smanjili problem nedostatka pojedinih kadrova, kao i sa aktivnostima na optimizaciji svih troškova materijala, energije i radne snage – navodi direktor Slović podsećajući da je početkom 2024. godine u pogonu mašinske obrade (u pripremi lima) instalirana nova linija za višeredno prosecanje rondela, koja će značajno ubrzati i pojeftiniti proizvodnju u ovom delu procesa, a takođe i smanjiti količinu otpada. Takođe, ekipa naših inženjera za programiranje robota je, uz pomoć profesora sa Mašinskog fakulteta iz Kragujevca, blizu puštanja u rad robota *Mitsubishi*, koji je na probnom radu. U narednom periodu cilj je robotizacija nekih delova operacija emajliranja posuđa. Konačno, kolege iz tehnologije i proizvodnje pokušavaju da deo klasičnog posuđa sa ručnog emaliranja prebace na automate, što bi smanjilo pritisak na ručno potapanje i pokrilo dodatnu tražnju za ovim proizvodima.

- Godina je bila zaista teška i iskreno ne očekujemo da će naredna biti lakša. Ipak, nije prvi put da se susrećemo sa ovakvim izazovima i verujem da će nas znanje, iskustvo, a iznad svega okrenutost ka nalaženju rešenja, kako u proizvodnji tako i pre svega u plasmanu proizvoda na postojećim i novim tržištima, dovesti „na zelenu granu” - smatra direktor Stojan Slović i sa tim uverenjem svim radnicima šalje najlepše želje za predstojeće praznike.



### SRBIJA I ExYU DONELE 77% REALIZACIJE

Tržište Srbije donelo je skoro 48% ukupne realizacije Metalac Posuđa. Više od polovine odnosi se na plasman kroz maloprodajni lanac Metalac Market koji je 10% veći od planiranog i 14% veći nego što je realizovano prethodne godine. I ove godine rast je imala i prodaja u cobrending aktivnostima i to za 9%, ali je zato za 7% podbacio planirani plasman kroz velike sisteme. Planovi nisu ostvareni ni kad je reč o tradicionalnim kanalima na terenima Južne i Istočne Srbije, Zapadne Srbije, Sandžaka i Vojvodine, ali su zato sa kupcima sa terena Beograda i plan i prethodna godina prebačeni za više od 50% zahvaljujući dobrim akcijama sa lancima Aman i Quatro.

Na Ex Yu tržištima smo zabeležili 5% rasta u odnosu na prethodnu godinu. Tržište BiH, na kojem posluju i naši najveći kupci, bilo je na nivou 2023. godine. Veoma značajan rast zabeležen je zahvaljujući našim preduzećima u Zagrebu i Podgorici, preko kojih je plasman u Hrvatskoj bio veći za 23% a u Crnoj Gori za 16%, dok je realizacija u Severnoj Makedoniji bila veća za 12% u odnosu na 2023. Zbog reorganizacije lanca supermarketa Mercator nešto lošiju situaciju imali smo samo u Sloveniji.

## Realizacija ispod, a dobit na planu

**metalac**  
PRINT

**Iako Metalac Print godinu završava realizacijom 12% ispod plana i 4% ispod prošlogodišnje, poslovni rezultat na kraju godine će biti u okviru planiranog i nešto bolji u poređenju sa prošlom godinom, zahvaljujući temeljnom balansiranju prihoda i troškova.**

Sa 4,68 miliona evra realizacije Metalac Print je ostvario 88% plana. Takvom ishodu doprineo je pre svega značajan pad prodaje transportne ambalaže eksternom tržištu, koje inače donosi preko 50% realizacije. Sa druge strane, ispunjen je plan prodaje sestrinskim firmama unutar Metalac Grupe, uz 4% rasta u odnosu na 2023. godinu.

U strukturi prodaje prema zavisnim društvima evidentan je porast prodaje komercijalne ambalaže namenjene pakovanju posuđa i to za 13%, dok je realizacija transportne ambalaže za interne kupce, kao i proizvodnja dekora imala neznatan rast od 2%. I kod eksternih kupaca došlo je do blagog rasta prodaje u segmentu komercijalne - offset ambalaže, ali se kod transportne ambalaže nastavio trend pada prihoda, ovoga puta za 12% u poređenju sa prethodnom godinom.

Cene osnovnih sirovina su bile stabilne do aprila, kada je usledilo prvo poskupljenje talas kartona, a već u julu i drugo, što je ukupno iznosilo 15% više u odnosu na početak godine. U skladu sa tim, korigovane su cene gotovih proizvoda prema eksternim kupcima. Stagnaciju tražnje najpre za kartonom, a potom i za transportnom ambalažom, pratili su sve češći udari konkurencije svih formata, pa je bilo i rovovske borbe da se zadrže neki od najznačajnijih kupaca. Započeta je saradnja sa 24 nova eksterna kupca, međutim, nisu mogli nadomestiti pad prihoda kod velikih kupaca.

Proizvodnja će godinu završiti sa 16 miliona jedinica, što predstavlja rast od 14% u fizičkom obimu mereno u komadima, ali je 3% niža mereno u tonama prerađenog kartona. Trend povećanja broja "kratkih" radnih naloga se nastavlja, a prosečne proizvodne serije su manje.

Pogon kartonske ambalaže je krajem juna postao bogatiji za automatski krajšer što je rezultiralo ubrzanjem procesa prerade sirovih formata kartona, a kvalitet reza je neuporediv sa pređašnjim. Na mašini za offset štampu urađeno je gumiranje svih valjaka. U pogonu dekora instaliran je uređaj za reverznu osmozu sa ciljem da se poboljša kapacitet protoka vazduha, a samim tim i ventilacija kako bi radni uslovi u pogonu bili bolji.



Dizajn studio i Pogon preslikača je osvojio 92 nova dekora od kojih je u redovnu proizvodnju lansirano 57. Za predstojeći frankfurtski sajam "Ambiente 2025" do sada je osvojeno 15 dekora, a u postupku rada su još četiri.

- I pored svih otežanih tržišnih okolnosti, kao i značajnog rasta troškova u većini troškovnih kategorija (zarada, transporta, proizvodne usluga...), poslovni rezultat na kraju godine će biti u okviru planiranog i nešto bolji u poređenju sa prošlom godinom - zaključuje direktor Predrag Lazović uz prazničnu čestitku zaposlenima i želju da pauzu maksimalno iskoriste za odmor i druženje sa najmilijima.

## Na domaćem rast, ali važno je da poraste i izvoz

**metalac**  
INKO

**Sa očekivanih 4,8 miliona evra prihoda od prodaje Metalac Inko će plan za 2024. godinu ostvariti sa 94%, uz 8% rasta u odnosu na prethodnu. Najveće učešće u prodaji imaju granitne sudopere sa preko 2,1 miliona evra, a zatim inox sudopere sa oko 1,6 miliona evra.**

Realizacija Metalac Inka na domaćem tržištu će biti na nivou plana i sa 14% rasta, dok će izvoz biti ispod planiranog za oko 10% tj. na prošlogodišnjem nivou. Na domaćem tržištu beležimo rast na skoro svim terenima, a najveći na terenu Beograda kao i u saradnji sa Metalac Marketom. Takođe, zanimljivo je da će saradnja sa Formom Ideale imati rast od preko 65%, sa dobrim izgledima za dalje unapređenje saradnje.

- Na izvoz je veliki uticaj imao produžetak rata u Ukrajini i njegove posledice na ekonomiju u Evropi. Metalac Inko je najveći pad prodaje zabeležio na tržištima Estonije, Ukrajine i Rusije. Sa druge strane, pozitivni su pomaci u plasmanu robe na tržištima u okruženju i to pre svega Crne Gore, Severne Makedonije i BiH gde je ostvaren dvocifren rast. Saradnja sa Metalac Marketom Podgorica, sa kojim se intenzivno radi na obradi tržišta, planiranju i realizaciji, dala je dobre rezultate i očekivanje za dalji rast na ovom nama jako interesantnom tržištu. Započeta je saradnja sa Ideal Standardom i Repabatom, što bi trebalo da otvori perspektivu i u narednom periodu - reako je direktor Vladan Stojković i najavio 10% veću realizaciju u 2025. godini, pri čemu bi od planiranih 5,2 miliona polovinu trebalo da donesu ino tržišta.



## Podbacio izvoz

**metalac**  
BOJLER

**Sa očekivanih 7,2 miliona evra ukupnog prihoda, Metalac Bojler će poslovnu 2024. godinu završiti ispod plana, ali približno prošlogodišnjem ostvarenju i 10% većom dobiti nego u 2023.**

- Realizacija na inostranom tržištu je bila ispod naših planova, pre svega po pitanju programa velikih bojlera za grejanje i bafera za toplotne pumpe. Tržišta Rusije, Luksemburga i Slovenije su bila ispod planiranih vrednosti i manje u odnosu na prošlu godinu. To smo nadoknadili na domaćem tržištu i ostalim izvoznim tržištima gde smo imali pristojan rast, poput BIH, Makedonije, Bugarske, Crne Gore i Rumunije. Na domaćem tržištu su izostali veći projekti u građevini, tj. novogradnji - kratak je izveštaj direktora Metalac Bojlera, Milana Filipovića, koji pritom ističe da su cene osnovnih strateških materijala bile stabilne čitave godine.

Bez obzira na okolnosti poslovanja, padu kupovne moći, smanjenoj tražnji i u ovoj godini Metalac Bojler je nastavio sa realizacijom usvojenih planova razvoja i investicija, od kojih posebno važnom smatra pokretanje robotske stanice za zavarivanje.

- U narednoj godini planiramo 10% veću prodaju na domaćem tržištu, uz procenu da na izvoznim tržištima treba da zadržimo ukupan promet iz ove godine. Fokus će nam biti na troškovima materijala uz povećanje produktivnosti kroz automatizaciju i robotizaciju, zatim na razvoju novih ino kupaca sa kojima smo tek otpočeli saradnju u ovoj godini, ali i na značajnijem rastu kod domaćih strateških kupaca iz segmenta vodovoda, sanitarije i grejanja, u veleprodaji, najavio je Filipović uz napomenu da će Metalac Bojler ponovo pokrenuti program lojalnosti za trgovce i instalatere, što će mu pored planiranog rasta kod kupaca koji se bave veleprodajom biti jedan od glavnih pokretača rasta na domaćem tržištu.



## Negovanje reputacije preduslov pozicioniranosti

**metalac**  
FAD



**Od planiranih 4,86 miliona evra prihoda od prodaje Metalac FAD će u 2024. godini ostvariti oko 95%, i par procenata više nego u prethodnoj, pre svega zahvaljujući kontinuiranom rastu plasmana na ino-tržištima (ovoga puta za oko 6%), dok je prodaja na domaćem tržištu zabeležila pad.**

- Utisak je da od 2020. svaka nova godina nosi novu neizvesnost. Veliki poremećaji na tržištu sirovina, energenata, zatim inflatorna kretanja kako u Srbiji, tako i u globalnim razmerama, deficit radne snage, visoke kamatne stope, ratna dešavanja, faktori su koji su obeležili prethodnih nekoliko godina. U takvim okolnostima nastojali smo da sačuvamo i popravimo pozicije na tržištu, da očuvamo dobru reputaciju kod kupaca i da ispunimo njihova očekivanja u pogledu pouzdanosti i kvaliteta isporučenih proizvoda, poštovanja rokova i obima isporuka. I u tome smo uspeli – kaže direktor Metalac FAD-a, Goran Mijatović, uz napomenu da je ovo preduzeće nakon 9 godina značajnog investiranja, imalo investicionu pauzu, sa procenom da je oprema zanovljena do nivoa koji obezbeđuje sigurnost u proizvodnji uz istovremeno podizanje produktivnosti i kapaciteta.

Za 2025. godinu Metalac FAD je predvideo rast prihoda od prodaje od 10%. Iako projektovana stopa rasta deluje ambiciozno, rukovodstvo smatra da je dobro utemeljena na projekcijama koje dobijaju od kupaca. I dalje je akcenat na pronalažanju novih kupaca i rastu prve ugradnje, koja je za ovo preduzeće postala dominantan izvor prihoda.

- Segmenti koje smo targetirali pre nekoliko godina za nas su i dalje aktuelni i tu ćemo tražiti prostor za novi rast. Smernica kojom ćemo se rukovoditi u narednoj godini jeste rast produktivnosti meren prihodom po zaposlenom, uz rast zarada zaposlenih, kako bismo, koliko god je to moguće, očuvali standard zaposlenih u uslovima inflacije – zaključio je Mijatović uz uverenje da će rukovodstvo i ove godine vući ispravne poteze sa ciljem da minimalizuje negativne uticaje iz okruženja i realizuje šanse koje se ukažu.

- Svim zaposlenima se zahvaljujem na trudu, posvećenosti i zalaganju, uz čestitku za predstojeće praznike, sa željom da ih provedu u zdravlju, radosti i miru sa svojim porodicama i prijateljima – poručio je Goran Mijatović.

## I dalje rast prihoda i dobiti uz modernizaciju objekata



**Metalac Market će 2024. godinu završiti sa skoro 45 miliona evra prometa u maloprodaji, što je čak 13% više nego u 2023. i 10% više nego što je planirano. Očekivana dobit iznosi oko 1,5 miliona evra što dodatno potvrđuje stabilan rast i uspešno poslovanje ovog preduzeća sa 360 zaposlenih. Značajan rast prometa sa novim dobavljačima. Renovirano 10 prodavnica.**



Osim ukupnog rasta, zabeležen je i značajan napredak u saradnji sa internim dobavljačima, gde je promet povećan za 1,1 milion evra u odnosu na prošlu godinu i učestvuje sa 28%. Ovi rezultati odražavaju uspešnu implementaciju strategije razvoja i unapređenja prodajne mreže.

Tokom godine, kompanija je nastavila sa intenzivnim radovima na renoviranju maloprodajnih objekata, kojih trenutno ima 80. Renovirano je čak 10 prodavnica, a svaka od njih sada pruža moderniji, funkcionalniji i prijatniji prostor za kupovinu. Tako na primer, upravo ovih dana prodavnica u Paraćinu počinje da radi u potpuno novom prostoru od 320 metara kvadratnih u sklopu tržnog centra. Čak 400 metara kvadratnih novog moderno opremljenog prostora čeka preseljenje prodavnice Kraljevo 2, a već početkom 2025. godine planirano je otvaranje dva nova maloprodajna objekta: jednog u Novom Sadu i drugog u Beogradu, čime će se dodatno ojačati prisustvo Metalac Marketa u ključnim regijama.

- Ovi rezultati i planovi potvrđuju našu posvećenost kontinuiranom unapređenju, širenju poslovanja i pružanju što bolje usluge našim kupcima. Metalac Market nastavlja da gradi uspešnu budućnost, oslanjajući se na inovacije, kvalitet i zadovoljstvo potrošača, - zaključio je direktor Damir Pehrat, najavljujući više od 50 miliona evra prihoda uz 1,7 miliona evra dobiti za narednu godinu.

## Diferenciranje asortimana, sinergija sa Metalčevim trgovinama i promotivne aktivnosti doneli rast



**Sa 4,8 miliona evra očekivanog prihoda, Metalac Trade će plan prebaciti za 6% a prošlogodišnji prihod za 8%. Oko 80% prihoda od prodaje ostvareno je na domaćem tržištu, a 20% izvozom. Dobit od 470.000 EUR će biti na nivou plana za ovu godinu. Nastavlja se sa setom aktivnosti za dalji rast u 2025.**

- Ovakav rezultat je ostvaren uprkos brojnim izazovima sa kojima smo se suočavali. Jeste da smo imali relativno stabilan kurs USD, ali smo se tokom većeg dela godine suočavali sa problemima dužih rokova isporuke i rastom troškova transporta zbog promene transportnih ruta. Sve to moralo je da se odrazi i na cene proizvoda, koje će izvesno i dalje rasti zbog ukidanja podsticaja na izvoz pojedinih roba iz Kine – pojasnila je direktorka Marija Veselinović.

A šta je uticalo da se godina završi uspešno? Najpre, veoma dobra saradnja sa maloprodajnim lancima Metalac Market u Srbiji i Crnoj Gori, koja je dodatno unapređena kroz zajedničko planiranje redovnog i novog asortimana i specijalne nabavke linija proizvoda koji će se naći isključivo u njihovim prodavnicama. Drugo, generalno je unapređen asortiman obogaćivanjem u kategorijama koje imaju najveće učešće u prometu i razlici u ceni. Podignut je stepen aktivnosti i posvećenosti na pojedinim terenima, uključujući i nekoliko značajnih PL projekata sa kupcima u Srbiji i organizovanju loyalty akcija

### Za narednu godinu je planiran prihod od 5,2 miliona evra

- Konkurencija je sve intenzivnija. Svakodnevno se pojavljuju novi konkurenti i svaki utiče na prilike na tržištu, bez obzira što se neki od njih kratko zadržavaju. U takvim uslovima nastojimo da dosledno sprovodimo strategiju diferenciranja. Sprovodimo brojne aktivnosti kako bismo ponudili proizvode koji se razlikuju po kvalitetu, dizajnu, funkcionalnostima, pakovanju i kako bismo ponudu učinili što atraktivnijom – kaže direktorka Veselinović, najavljujući da i u takvim uslovima Metalac Trade za 2025. planira 5,2 miliona evra prihoda i dobiti od 520.000 EUR.

Planove za narednu godinu naše preduzeće bazira na daljem strateškom repozicioniranju asortimana, sužavanju nekih kategorija proizvoda i jačanju onih koje imaju najbolji obrt, kao i uvođenje novih premijum artikala. Uz dalje zajedničke aktivnosti sa našim maloprodajnim lancima, Trade planira veće prisustvo u online trgovini, uvođenje B2B aplikacije i jačanje trgovačke marke Sigma, posebno kroz marketinške aktivnosti pri uvođenju novih proizvoda.



## Prilagodljiv, efikasan, sve veći i uspješniji



**Neizvesna i teška 2024. godina biće završenaprihodom u maloprodaji od oko 5,3 milijarde dinara, 7% više u odnosu na plan i 13% više u odnosu na prethodnu godinu. Ovaj rezultat potvrđuje ispravnost poslovnih strategija i sposobnost Metalac Proletera da se prilagodi tržišnim uslovima i ostvari rast uprkos izazovima.**

- Ova godina je bila izuzetno uspešna za našu firmu, a nekoliko ključnih projekata koje smo realizovali postavilo je čvrste temelje za dalji rast. Posebno smo ponosni na otvaranje dve nove prodavnice u Kraljevu, čime smo značajno proširili našu prisutnost na tržištu. To nije samo poslovni uspeh, već i simbol posvećenosti lokalnim zajednicama, a najveći uspeh smo postigli time što su nas potrošači odlično prihvatili i prepoznali kao svog komšiju koji je uvek tu, za njihove velike i male kupovine. Drugi ključni projekat bio je i početak izgradnje pogona za preradu mesa, koji će početi sa radom početkom iduće godine. Ovaj pogon predstavlja veliki korak unifikaciji naših proizvodnih procesa, optimizaciji svih operacija i poboljšanju kvaliteta proizvoda. On

je naš odgovor na rastuće zahteve tržišta za visoko kvalitetnim i sigurnim prehrambenim proizvodima – izdvojila je iz 2024. godina Jelena Luković, generalna direktorka Metalac Proletera.

I u 2025. Metalac Proleter planira da širi prodajnu mrežu pre svega u Čačku i Kraljevu. Inače, naše preduzeće u ovom trenutku u 5 opština ima ukupno 46 prodavnica raspona od 40 m2 do do 450 m2, moderno opremljenih na izvrsnim gradskim lokacijama. Uz sopstveni pogon za preradu mesa i dalju optimizaciju poslovnih procesa i rada postojećih maloprodajnih objekata, rukovodstvo Metalac Proletera nema dilemu da će ovo preduzeće i dalje rasti na zadovoljstvo potrošača u regionu i Metalac Grupe podjednako.

### PRIZNANJE METALAC PROLETERU ZA POSEBAN DOPRINOS PRIVREDI REGIONA

- Dobar komšija para vredni, jer dobar komšija vredni više od samih para. Odmah zna šta vam je potrebno, lojalan je, odmah je iza ugla da ne biste morali da idete daleko. Zato što je komšija od reči, mi imamo nagradu za njega – rečeno je između ostalog u obrazloženju nagrade namenjene Metalac Proleteru koji se izdvojio kontinuiranim doprinosom razvoju i unapređenju privrednih potencijala regiona, postavljajući visoke standarde u oblasti usluga.

U ime Metalac Proletera priznanje je primila generalna direktorka Jelena Luković. Osim Proletera, priznanje dobio i Kansai Helios Srbija za izvanredne rezultate ove kompanije. Priznanja je uručila Verica Kostić, predsednica parlamenta privrednika Regionalne privredne komore Kraljevo, 26. novembra na svečanoj sednici koja je okupila brojne predstavnike privrede Moravičkog i Raškog okruga.



## Logistički centar sve bolji i efikasniji

**Veliko je zadovoljstvo kad na kraju skoro svakog dana izveštaj logističkih timova glasi: sva roba planirana za odvajanje odvojena, sva vozila natovarena, a sva roba planirana za isporuku isporučena – najslikovitiji je komentar direktorke sektora logistika Danijele Filipović imajući na umu da ga poredi sa teškim počecima novoosnovanog logističkog centra pre skoro tri godine.**

Razumljivo je što je direktorka Filipović ponosna na svoj tim, pre skoro tri godine sastavljen od ljudi iz različitih preduzeća sa različitim navikama, a danas homogen, okrenut istom cilju, orientisan na zadatak i dorastao sve složenijim zadacima. Neujednačenost obima posla tokom godine ne dozvoljava da se uvek sve savlada u redovno vreme i utoliko je hvale vredna spremnost ljudi da ostanu duže ili da rade vikendom kad god je to neophodno kako bi svi kamioni bili natovareni dan pre isporuke. I to uspevaju u više od 99% slučajeva.

- Metalčev logistički centar, otvoren aprila 2022. godine sa ciljem da se ova funkcija objedini na nivou Metalac Grupe, je očigledno

značajno napredovao kad je reč o organizaciji, planiranju, komunikaciji, preuređenju procesa, sistemskim podešavanjima. Ipak, još uvek nije sve besprekorno, postoji još puno prostora za poboljšanja i unaređenja i to je kontinuiran proces. Očekivanja od logistike su velika i mi se moramo i na dalje razvijati i u stopu pratiti razvoj naših zavisnih društava. Ozbiljne probleme stvara nedostatak skladišnog prostora u sezoni, pa ćemo se u narednoj godini, zajedno sa zavisnim društvima baviti preispitivanjem postojećih skladišnih kapaciteta i razmatrati eventualne potrebe za proširenje – kaže direktorka Danijela Filipović.

U 2024. godini postavljena je regalna konstrukcija u budućem javnom carinskom skladištu, nabavljena nova manipulativna oprema, a pripreme za preseljenje tog skladišta i uvođenje WMS-a su u završnoj fazi. Za narednu godinu planirane su investicije manjeg obima u skladište sa ciljem popravljivanja uslova rada, povećanja produktivnosti i efikasnosti.



## Vreme za promenu biznis modela



**Iako je sa 1,7 miliona evra ukupnog prihoda naše preduzeće u Novom Sadu napravilo rast od 13% u odnosu na 2023. godinu, plan je ostvaren sa 89%. Brži rast troškova od rasta prihoda za rezultat ima očekivanje značajno manje dobiti od planirane. Za narednu godinu radikalna promena biznis modela.**

Direktor našeg preduzeća u Novom Sadu Jevrem Anđelić ne krije nezadovoljstvo ostvarenjima u ovoj godini, imajući na umu značajna ulaganja u novi maloprodajni format Kulinova, koji se nije pokazao profitabilnim. Sa druge strane, najveći deo poslovanja Metalac home marketa odnosi se na veleprodaju, gde su izazovi bili veliki, pre svega zbog strukture kanala prodaje kao i negativnih trendova programa za grejanje na čvrsto gorivo.

- Pred nama su ozbiljni izazovi koji zahtevaju redefinisane pristupa kako bismo u narednim godinama postigli stabilnost i rast. Fokus će biti na profitabilnijim projektima, kao i usmerenje na održivije modele poslovanja. U svakom slučaju, planiramo da ozbiljno promenimo biznis model i prilagodimo se novim tržišnim potrebama i prilikama – poručio je Jevrem Anđelić.

## Zadovoljni i prihodom i dobiti, a posebno svojim trudom



**Nakon značajnog rasta u 2023. godini Metalac Market u Crnoj Gori ponovo očekuje izvrsne rezultate – rast prihoda za 12%, a dobiti za 45% i to bez povećanja broja radnika, ili maloprodajnih objekata.**

- Ovogodišnji rast prihoda i dobiti rezultat je isključivo unapređenja asortimana, zajedničkog truda i neverovatne posvećenosti svih 53 zaposlenih. Uprkos izazovima, uspehi smo da optimizujemo poslovne procese, sa fokusom na kontrolu troškova na svim nivoima, čime smo postigli veću efikasnost i rentabilnost – ocenjuje Sanja Dašić, direktorka našeg preduzeća u Podgorici, koje se bavi veleprodajom i maloprodajom našeg proizvodnog asortimana upravljajući i maloprodajnim lancem od 12 prodavnica.

I dok je, zahvaljujući strateškom pristupu distribuciji i partnerskim odnosima sa ključnim dobavljačima, veleprodaja rasla 5%, rast u maloprodaji je dostigao 15% u odnosu na prošlu godinu. Pritom

je prodaja Metalčevih proizvoda rasla 18% zadržavajući snažnu poziciju na tržištu Crne Gore, dok je prodaja bele tehnike rasla 10%.

- Osim nesumnjivo snažnog tima i posvećene prodajne sile, značajan uticaj na rast imalo je i dobro upravljanje asortimanom. Fokuserali smo se na pravovremeno dopunjavanje zaliha, praćenje potreba tržišta i prilagođavanje ponude specifičnostima kupaca, što je omogućilo veći obim prodaje i zadovoljne kupce – ističe direktorka Dašić i najavljuje još uspešniju 2025. godinu uz proširenje ponude, a posebno uz veliko poverenje u tim koji je gradila proteklih 17 godina.

## Dobit značajno iznad planirane



**Dok je prodaja rasla 18% u odnosu na plan, petočlani tim u Metalac Homemarketu u Zagrebu uspeo je da ostvari čak 90% veću dobit pronalazeći najbolji put da maksimizuje prihod, a minimizuje troškove.**

- Ove godine imali smo intenzivan tempo rada, veći deo godine funkcionišući kao mali tim od četiri osobe. U septembru nam se pridružio novi član, koji je preuzeo prodaju asortimana Metalac Inka, koji nismo stizali dovoljno pokriti. Njegov doprinos već osećamo, no pravi rezultati ove promene očekuju nas u 2025. godini – kratak je rezime direktorke Ana-Marije Galić Cvitković.

Preduzeće u Zagrebu zabeležilo je naime 11% rasta u maloprodaji, zahvaljujući ulaganju u online oglašavanje, brze izmene i inovacije asortimana. Istovremeno, zahvaljujući doprinosu posebnih in-out akcija, realizovanih s velikim trgovačkim lancima, veleprodaja je zabeležila rast od čak 28%. Osim tradicionalno najvažnijih kupaca, direktorka Galić Cvitković ističe započetu saradnju sa kupcem Pivec koji je za samo 10 meseci postigao značajno

učešće u prometu.

Uprkos rastu zarada i značajnom rastu operativnih troškova, Metalac Homemarket je ostvario skoro 80% veću dobit u odnosu na plan što posebno doprinosi ukupnom zadovoljstvu malog zagrebačkog tima.

U 2025. godini prioritet ostaje webshop sa posebnim akcentom na korisničko iskustvo. Uz prodavnicu u tržnom centru „Prečko“ i tradicionalnu saradnju sa velikim lancima, preduzeće u Zagrebu za 2025. planira dalji rast prodaje i dobiti.

- Godina iza nas bila je dinamična i uspešna, a verujem da će iduća biti još bolja. Hvala svima koji su doprineli ovim rezultatima – ovo je uspeh celog tima! – poručila je direktorka Galić-Cvitković.

## Smanjen broj zaposlenih, čeka se stabilizacija prilika



**Složenost i težina uslova u kojima posluje naše preduzeće Metrot u Moskvi i dalje je barijera koju nije moguće premostiti. I ove godine to se odrazilo na uspeh preduzetih aktivnosti koje su rezultirale 15% manjim prihodom od prodaje nego što je planirano. Pad prihoda doveo do smanjenja broja zaposlenih za 40% pa Metrot sada funkcioniše sa desetoro ljudi.**

- Od rezultata koje možemo istaći jeste učvršćena pozicija u kanalu *market place*, ponovni početak rada sa kanalom direktne prodaje SL, kao i sa vodećim sistemom u prodaji bele tehnike i malih kućnih aparata. Sa druge strane, prekinuta je saradnja sa food sistemom Lenta i Achan zbog nekonkurentnih cena. Sve u svemu, prodaja emajliranog posuđa pala je za 20% uz istovremeni

rast prodaje aluminijumskog posuđa, što je uobičajen trend u složenim periodima – pojašnjava direktor, Milan Vujović, koji u 2025. ipak očekuje postepenu stabilizaciju koja bi omogućila da se projekcije planova i ostvare i da sa očekivanih 2,6 miliona evra u 2024. dođu na 3 miliona ukupnog prihoda u narednoj godini.

## Modernizacija procesa veleprodaje

**U cilju veće efikasnosti prodajnih procesa od septembra 2024. godine smo krenuli sa projektom implementacije B2B platforme kojom će se unaprediti - digitalizovati i automatizovati veleprodajni procesi Metalac Grupe. Ovim projektom, koji treba da bude završen u drugoj polovini 2025. godine, obuhvaćeni su Posuđe, Bojler, Inko, Trade , Homemarket Novi Sad, Market Crna Gora, Homemarket Hrvatska i posredno Metalac Market.**

- Osnovni benefiti koje ovaj projekat donosi su najpre povećanje efikasnosti predstavnika prodaje, koji će moći da prilikom rada na terenu kreiraju trebovanja, da predstave proizvode na pravi način i da koriste različite mogućnosti za stimulisanje prodaje. Drugo, i ne manje bitno je, naši kupci će moći samostalno da poručuju robu i naše resurse oslobode za neke nove poslove, a mi ćemo ih na različite načine stimulisati i usmeravati da prodajni ishod bude i za kupca , a i za nas što povoljniji – pojašnjava Marina Jevtić, izvršni direktor za prodaju i nabavku.

Dodatni benefit je što, radeći na projektu, mi već sada menjamo i unapređujemo postojeće procese kako bi se što više njih automatizovalo i digitalizovalo. Time će se uštedeti i ljudski resursi i vreme, što podiže efikasnost prodaje i čini nas na kraju konkurentnijim... Pritom ćemo imati modernu prezentaciju našeg portfolija u digitalnom svetu, sa svim neophodnim informacijama, fotografijama i drugim sadržajima koji su bitni za kupce što će stvoriti preduslove da na bilo kom tržištu možemo da nastupimo jednostavno i lako.

Projekat je sveobuhvatan jer su u njega uključeni i predstavnici rukovodstva i prodaje zavisnih društava i predstavnici IT-a, koji zajedničkim snagama, imajući u vidu postejeću praksu i iskustva sa jedne strane i nova napredna rešenja, sa druge, kreiraju novu, modernu prodaju Metalac Grupe.

### Četiri faze projekta B2B

Projekat B2B platforme obuhvata snimak stanja, integraciju i razvoj B2BEE „Košnice“; implementaciju B2B aplikacija, testiranje i optimizacija. Sada se nalazimo pri kraju prve faze tj. snimka stanja čiji je osnovni cilj da se prikupe svi zahtevi, da se analiziraju svi naši informacioni sistemi i drugi izvori podataka, kako bi se pripremili i integrisali u jedinstveni registar. „Košnica“ predstavlja jedinstveni registar svih naših podataka o kupcima i proizvodima , bilo da su oni u našim ERP-ovima ili na nekim drugim mestima. Ovaj registar podataka i sadržaja je preduslov za postavku aplikacija namenjenih našim B2B kupcima, našim menadžerima prodaje za rad na terenu i administraciji. Plan je da se ceo projekat završi u drugoj polovini 2025. godine.

## Jačanje brenda i osvežavanje digitalne prisutnosti

U sektoru marketinga 2024. godina bila je ispunjena dinamičnim promenama, prilagođavanjem i usvajanjem novih trendova i intenzivnim radom na unapređenju svih aspekata naše komunikacije sa našim kupcima, partnerima i zaposlenima.

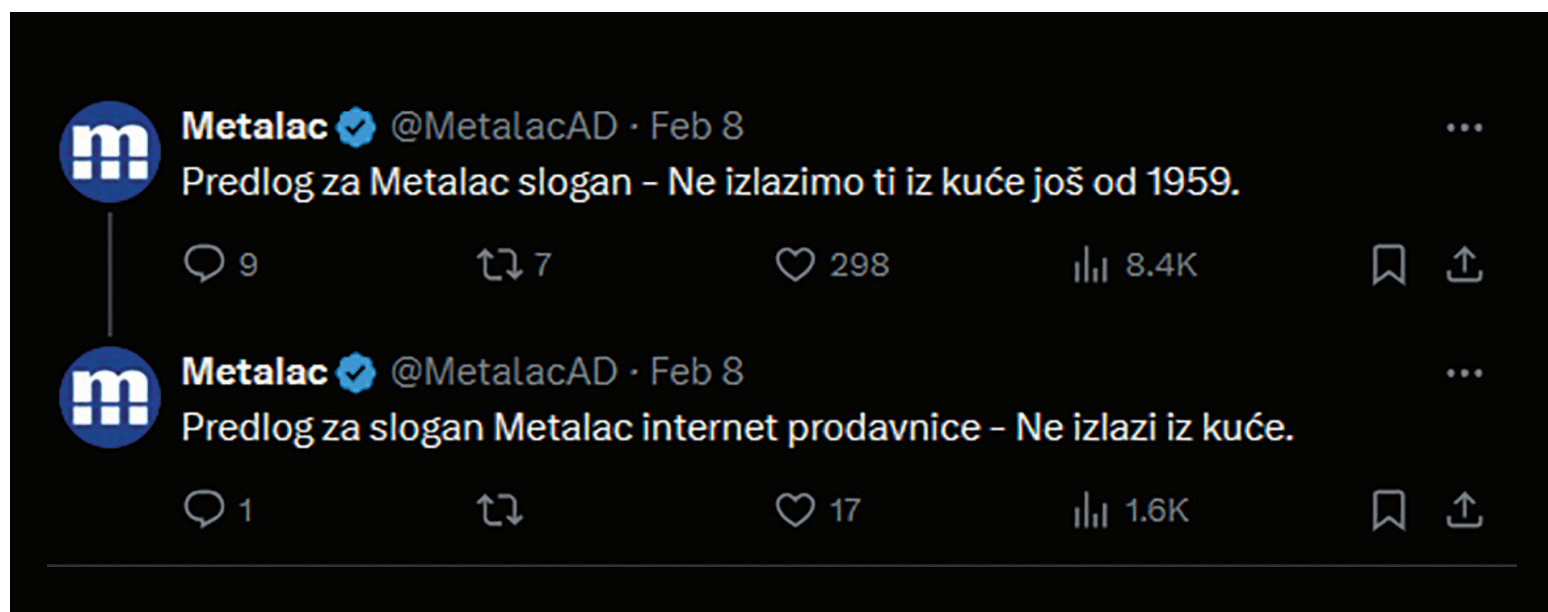
U novoj godini najvažniji projekat kojim ćemo se baviti je izrada nove brend strategije, koja će osigurati prepoznatljivost Metalca kao sinonima za kvalitet i tradiciju, ali i modernizaciju pristupa i komunikacije, ne samo na domaćem, već i na inostranim tržištima, kaže Jelena Mijatović, direktorka marketinga.

Sa vizijom jačanja brenda i osvežavanja naše digitalne prisutnosti, pripremamo novi korak u idućoj godini – nove internet prodavnice, korporativni sajt i web prezentacije pojedinih zavisnih društava, koji će unaprediti korisničko iskustvo i pružiti više relevantnih informacija

različitim zainteresovanim stranama. Novi izgled, funkcionalnosti i sadržaji biće prilagođeni savremenim potrebama i zahtevima tržišta.

Ova godina bila je i godina velikih jubileja! Obeležili smo 65 godina postojanja Metalca, jedinstvenim događajem koji je okupio zaposlene, partnere i prijatelje kompanije i proslavili punoletstvo prvih Metalčevih beba, nagrađenih još davne 2006. godine kroz rad Fondacije Metalac.

Metalac je pratio najnovije trendove na tržištu i dodatno se aktivirao na društvenim mrežama kroz samostalno kreiranje sadržaja. Naš cilj je da budemo bliži našim kupcima, pružajući im relevantne informacije, ali i oslušujući njihove potrebe i želje. Kroz projekte koji su pred nama, Metalac nastavlja da razvija snažne temelje za budućnost, sa posebnom pažnjom na potrebe tržišta i zajednice.



## HR - edukacija i razvoj karijere

**I u ovim kriznim vremenima Metalac ne smanjuje ulaganja u najvažniji resurs za uspeh - znanje svojih zaposlenih. Planom obuka uvek se u vidu imaju: iskazane potrebe rukovodstva i zaposlenih u svim zavisnim društvima, definisani planovi razvoja karijere potencijalnih naslednika i aktuelni domaći i svetski trendovi u poslovanju.**

Godinu koja je za nama započeli smo učeći »Tajne efektivnih prezentacija i uspešnih sastanaka« (S. Squire) i »Poslovno pregovaranje« (Mokrogorska škola) sa željom da ugovaramo nove, dugoročne i win-win poslove. Nastavili smo na teme: »Analiza finansijskih izveštaja« (Peterhof) i »Poslovni excel« (Tecor), u cilju dobrog izveštavanja i analitike, ključnim za donošenje dobrih poslovnih poteza. U drugom delu godine nova grupa inženjera prošla je obuku »Upravljanje projektima« (Mokrogorska škola), koja se već treći put realizuje u Metalcu, a komercijalni sektor Metalac Posuđa radio je na »Efektivnoj poslovnoj komunikaciji« (Peterhof). Godinu smo priveli kraju, učeći i tražeći inspiraciju za redefinisavanje Metalčeve marketing strategije. Poznati brend i kreativni strateg - Lazar Džamić, održao je niz edukacija na temu »Digitalni marketing«, za rukovodioce, marketing sektor, komercijalu i sektor za ljudske resurse i pravo - podsetila nas je Biljana Obrenović iz Službe za ljudske resurse.

Pored navedenih, imali smo i polaznike obuka: MEMBA i Business Leadership programa (Mokrogorska škola), osnove sajber bezbednosti, zahteve ISO standarda, kurseve stranih jezika, niz edukacija prodavaca u Metalac Marketu, NLP za lični napredak, Metazen paket znanja, obuku iz prve pomoći, atestiranje zavarivača i druge brojne individualne eksterne edukacije i posete sajmovima, forumima i kongresima.

Razvoj karijere odabranih potencijalnih naslednika nastavljen je i u 2024. godini završetkom prvog i započinjanjem novog ciklusa obuka Metalčeve poslovne škole. Definisani su novi Planovi razvoja za šest potencijalnih naslednika, a troje njih unapređeno je na planirane pozicije.

## Dualno obrazovanje

**Već pet godina Metalac Posuđe i Metalac FAD uspešno sarađuju sa Tehničkom školom, Privrednom komorom Srbije na dualnom modelu obrazovanja za potrebne proizvodne profile. Zahvaljujući pre svega predanim instruktorima iz redova zaposlenih, modernim mašinama i prijatnoj radnoj sredini, postali su deo uspešnih priča u ovoj oblasti.**

Zakon o dualnom obrazovanju donet je krajem 2017. i već 2019. godine Metalac Posuđe i Metalac FAD se uključuju u ovaj model obrazovanja kojim se predviđa školovanje kvalitetnih profila potrebnih privredi, a koji i školu i kompaniju tretira kao okruženje za obrazovanje učenika. To znači da pored pohađanja nastave u školi, učenici praktična znanja i veštine stiču kod poslodavca, u jednom realnom radnom okruženju. Cilj je da se učenik po završetku srednje škole može odmah uključiti u proces rada – pojasnila nam je Jelena Muijsson iz Pravne službe HR sektora.

U cilju kvalitetne realizacije novog modela obrazovanja od 2020. godine dve grupe odabranih radnika su obučene i licencirane za instruktore u dualnom obrazovanju, a u planu je da se još zaposlenih obuču za ovaj posao.

Inače, Metalac Posuđe i Metalac FAD su 2021. godini dočekali prvu generaciju tj. 21 učenika Tehničke škole „Jovan Žujović“ iz Gornjeg Milanovca, obrazovnih profila - operater mašinske obrade i industrijski mehaničar. Od tada, svake godine učenici dolaze na praksu, a stižu i drugi obrazovnih profila kao što bravari zavarivači, a od septembra 2024. godine pridružilo im se i 7 učenika električara. Naredne školske godine dolazi nam i 20 tehničara za kompjutersko upravljanje CNC mašinama, 10 operatera mašinske obrade rezanjem i 10 industrijskih mehaničara.



## Metalčeva poslovna škola: „Znanje se množi deljenjem“

Nakon uspešne realizacije prvog ciklusa obuka pod sloganom „Pogled ka vrhu“, sredinom oktobra krenuli smo u drugi ciklus obuka koji je namenjen edukaciji i razvoju potencijalnih naslednika, talenata i zaposlenih na koje Metalac računa, kako u ovom trenutku, tako i u budućnosti. „Znanje se množi deljenjem“ naziv je drugog ciklusa Metalčeve poslovne škole što je i cilj da prezentacijama naši zaposleni međusobno dele znanje.

- Prezentacije, sa temama koje pokrivaju ključne aspekte poslovan-

ja, uključujući procese proizvodnje, finansije i druge važne teme koje doprinose uspehu kompanije, omogućavaju polaznicima da stiču znanja iz svih oblasti, jačaju timsku saradnju i ostvaruju poslovne ciljeve - kaže se u izveštaju Ružice Agović iz Službe ljudskih resursa.

Drugi ciklus održavaće se i naredne godine, svakog ponedeljka do kraja aprila, sa tendencijom da Metalčeva poslovna škola poraste u nešto više i da unutar kompanije postavimo temelje za kontinuirano učenje i razvoj naših zaposlenih.

# POVODOM 65 GODINA METALCA VIŠE SVEČANIH DOGAĐAJA I SUSRETA

Mnogi me pitaju kako smo uspeli. Moj odgovor je uvek: zahvaljujući radnicima Metalca i slozi. Metalac je jedna složna porodica koja se, poslednjih 50 godina, nije delila u tabore, u kojoj svako radi svoj posao na najbolji način za dobrobit uspešnog poslovanja. I danas, sa navršenih 65 godina, zagledani smo u budućnost. Imamo tim, imamo ljude koji znaju najbolji put da i dalje idemo stazom uspeha. Vidimo se za 5 godina, da proslavimo 70 godina uspešnog rada Metalca – rekao je Dragoljub Vukadinović, predsednik kompanije Metalac, na svečanosti povodom 65 godina Metalca pred oko 350 Gornjomilanovčana za koje je ovim povodom u Domu kulture upriličena izložba i predstava Koštana, u izvedbi Narodnog pozorišta iz Niša.

Istim povodom generalna direktorka Radmila Trifunović je kao tri najvažnija uspeha za proteklih pet veoma izazovnih godina od vremena korone do sada izdvojila: „sačuvali smo ljude kao najvredniji kapital, sačuvali smo imovinu i osnažili finansijsko zdravlje Kompanije.

Dan ranije na svečanom ručku 45 jubilaraca je dobilo nagrade za 40, 30 i 20 godina neprekidnog staža u Metalcu dok je za svu decu u našem gradu priređena predstava "Hrabra krojačica" dečijeg pozorišta iz Kruševca.

## Zahvalnost najboljim radnicima i prijateljima kompanije

Većina njih svedočila je, ili učestvovala u odgovorima Metalca na brojne promene i izazove, ne samo u poslednjih pet, već i tokom poslednjih 35 godina, a poneko i duže. I svako je je na svojevrsan način ugrađen u Metalčevu istoriju.



- Metalac samo još jednom želi da vam kaže „hvala“. Jer svaki mudar čovek zna da njegov uspeh zavisi od drugih ljudi. Štagod zamislio, koliko god daleko pogledao, mnogo je onih koji dorinose da se vizija, cilj, želja, plan... ostvare. To su ljudi koji su posvećeni, odgovorni, vredni, preduzimljivi... a posebno oni koji svojim ponašanjem snaže osećaj zajedništva i sloge – rekla je generalna direktorka kompanije uručujući simbolična priznanja najboljim radnicima koje su odabrali njihove kolege i rukovodioci.

Jubilarnu šerpu sa ugraviranom porukom „Samo najbolji vode napred“ dobilo je 15 radnika Metalca: vozač BOBAN KOVAČEVIĆ; piker u centralnom magacinu MARIJANA FILIPOVIĆ; kuvar DANKO NIKOLIĆ; referent kadrovskih poslova OLIVERA TALOVIĆ; službenik obezbeđenja GORAN AĆIMOVIĆ; materijalni dispečer u obezbeđenju proizvodnje koji je za 40 godina rada prošao više radnih mesta JOVAN ĐOKIĆ; mašinbravar PREDRAG PAVLOVIĆ; laborant u laboratoriji Metalac Posuđa NADA KATANIĆ; poslovoda pogona preslikača u Printu DRAGAN NEDELJKOVIĆ; fabrikant u završnoj obradi livenih polimera BOGOMIR ĐUNISIJEVIĆ; regler na mašinama za preradu plastike u Metalac Bojleru NENAD DANILOVIĆ; glavni kontrolor precizne kontrole u Metalac FAD-u NENAD RAKONJAC; trgovac u Metalčevoj prodavnici u Nišu MILAN STAMENKOVIĆ; referent prodaje u Metalac Trade-u MARIJA STRUGAREVIĆ i predesdnik sindikata DUŠAN VUKOVIĆ

„Oni žive i rade van kapija Metalca. Uspešni su i priznati stručnjaci svako u svojoj oblasti i u svoje vreme. Za istoriju Metalca njihov doprinos je ipak svezemene“. Ovim rečima najavljeni su petoro dobitnika jubilarne šerpe sa posvetom, odabranih među istinskim prijateljima Metalca i kojima je priznanje uručio predsednik kompanije Dragoljub Vukadinović.



*Za doprinos i razvoj privrede i Metalcu jubilarnu plaketu uručio Zvonko Tufegdžić, predsednik RPK Kraljevo*

Dobitnici simboličnog jubilarng priznanja su: član i zamenik predsednika Nadzornog odbora Metalca PROFESOR DRAGAN ĐURIČIN; u svoje vreme jedan od najuticajnijih ljudi, bivši član uprave i naš veliki akcionar DANKO ĐUNIĆ; sinonim za Sintelon i Tarket, svojevremeno član UO Metalca NIKOLA PAVIČIĆ; sinonim nekada moćnog Geneksa, čovek koji je Metalcu pomogao u jednom od najtežih trenutaka BEĆIR BEĆO TRHULJ i pomoćnik direktora Privredne komore Beograd gospođa VIDOSAVA VIDA DŽAGIĆ.

## U jubilarnoj godini i punoletstvo Fondacije Metalac

**Njih 36, rođenih 2006. godine su se sunčanog septembarskog dana okupili na platou Metalčevog fabričkog kruga da zajedno obeleže punoletstvo Fondacije Metalac. Među ovim momcima i devojkama ima sjajnih matematičara, dobrih sportista, budućih pravnika, dizajnera, štampara, ekonomista...Metalac je tu 2006. godinu završio sa 36 novorođenih dečaka i devojčica, među kojima i trojke Balšića, zatim četvoro blizanaca, pet puta treće dete u porodici i jednom četvrto. Pred brojnim gostima, pozdravili su ih predsednik Kompanije Dragoljub Vukadinović, generalna direktorka Radmila Trifunović i predsednik UO Fondacije, Stojan Slović, koji im je uručio prigodne čestitke.**

– Fondacija Metalac nije samo ekonomska podrška, već i moralni odraz kompanije. Kada smo je osnivali želeli smo da pokažemo da Metalac nije samo mesto gde ljudi rade, već i gde žive i grade svoje porodice. Briga o zaposlenima i njihovim porodicama je vrednost koja ne može da se meri samo brojkama. Tokom 18 godina nagradili smo rođenje skoro 950 dece, što je ogroman doprinos budućnosti čitave zajednice – kazao je predsednik UO Fondacije Stojan Slović. Potom je svečano otkriveno nesvakidašnje obeležje „Fontana Metalčevih beba”

– Vama, deco, koji ste sada srednjoškolci, želim da završite škole, neki od vas će i fakultete, želim da svi dođete u Metalac da radite. Vrata su vam otvorena, da nastavite stopama svojih roditelja. Ali i ako ne dođete u Metalac, ja opet želim svu sreću i radost, ali i želim da postanete dobri ljudi. Jer najteže je biti čovek, to je najveća vrednost koju možete ostvariti – kazao je Dragoljub Vukadinović „Metalčevim bebama“, rođenim 2006. godine koji su se okupili na platou Metalčevog fabričkog kruga da zajedno obeleže punoletstvo Fondacije Metalac



*Stojan Slović, predsednik UO Fondacije sa prvim Metalčevim trojkama: Filipom, Lukom i Veljko Balšić*



*Fontanu metalčevih beba otkrili su blizanci, braća i sestre Andrej i Nikola Filipović i Mina i Mateja Milošević.*



## U fabričkom krugu ulice dobili Milan Mišović, Branko Milovanović, Dušan Papić, Petrašin Jakovljević i utemeljivači Metalca

– Istorija je počela sa onima koji su bili pre nas i nastaviće se sa onima koji dolaze posle nas. Za istinsku povezanost te dve poluge, odgovorni su uvek savremenici. Mi smo ti koji vezujemo ta vremena – istaknuto je na svečanosti kojoj su, osim članova porodica zaslužnih bivših direktora, prisustvovali predstavnici PKS, članovi Nadzornog i Izvršnog odbora Kompanije, direktori milanovačkih preduzeća, prve punoletne „Metalčeve bebe“ i Selimir Todović, jedini među utemeljivačima koji je u 92. godini sa velikom radošću dočekaov ovaj događaj. Sva obeležja novoimenovanih ulica, urađena po rešenju akademskog vajara Nebojše Savovića Nesa, otkrio je predsednik kompanije Dragoljub Vukadinović sa predstavnicima porodica nekadašnjih direktora.



*Ulica utemeljivača: Rukovanje sa Selimirom Todovićem (93), jedinim preostalim od 37 utemeljivača*



*Ulice zaslužnim bivšim direktorima otkrivene u prisustvu članova njihovih porodica, rukovodstva kompanije i 36 momaka i devojaka, prvih Metalčevih beba koje su ove godine postale punoletne.*

## Hrast za zdravlje, napredak i dugovečnost kompanije

Obeležavanje punoletstva Fondacije Metalac završeno je simboličnom zasađivanjem hrasta u parku pored jezera, kako je rečeno – za zdravlje, napredak i dugovečnost Kompanije i svih kojima je ona druga kuća. Zasadili su ga predsednik kompanije Dragoljub Vukadinović i prva Metalčeva beba 2006, a danas momak, Nikola Jelić.



## Vukadinoviću iskrena zahvalnost za 35 liderskih godina

„Tokom 35 godina sa Vama uspeali smo da postanemo jednaki najboljima. Svom predsedniku, vizionaru, strategu i učitelju – Metalac“ ugravirano je na emajliranoj šerpi koju je predsedniku Kompanije ovom prilikom uručila generalna direktorka Radmila Trifunović, kao simboličan poklon i zahvalnost u ime svih zaposlenih.

– Postoje tri stvari u životu, a posebno u poslu, koje čoveka čine liderom, a lidera čovekom. Prva je da se okruže poštenim i posvećenim saradnicima. Druga, da uvek imaju poštovanje i da se sa zahvalnošću sećaju onih koji su stvarali pre njih. I, treća, da stvaraju prostor i široko otvaraju vrata onima koji dolaze nakon njih. Kada čovek daje takav primer, onda etiku i moral stavlja iznad materijalnih benefita – rečeno je u najavi, iza koje su u ime rukovodstva i zaposlenih reči zahvalnosti uputili dugogodišnji član i zamenik predsednika Nadzornog odbora profesor dr Dragan Đuričin i generalna direktorka Radmila Trifunović.

– Ja sam samo dirigent jednog velikog tima u kome svako svira onako kako zna. Ali uvek je to bila prepoznatljiva koračnica NAPRED METALAC. Želim da se ta melodija svira i u narednom periodu, poručio je Dragoljub Vukadinović

## Radni vek završilo 15 zaposlenih

I ove godine upriličen je svečani ručak za novih 15 penzionera u Metalcu. Njihova imena navodimo sa zahvalnošću, poštovanjem i velikim aplauzom: Marković Marina, Mišović Ruža, Jovanović Kovina, Hadžić Bosiljka, Simeunović Nadežda, Stojanović Dejan, Milošević Jovanka, Kalimančević Zoran, Avramović Miloš, Jovanović Miloš, Molerović Jovan, Đorđević Živorad, Nešić Dragan, Adžić Dragan, Đorđević Dragan

Dobar dan i veliko poštovanje za vas koji ove godine odlazite u penziju. Verujem da će posle toliko godina odgovornog i posvećenog rada biti teško da se naviknete da ne morate svaki dan na posao. Trebaće malo vremena da zaboravite da sat ne zvuči u 5, već možete produžiti spavanje do 8. Verujem da se svako brzo navikne na bolje. Drugo veoma važno je vi ne odlazite iz Metalca i to nam svedoče tradicionalno godinama druženja sa starim penzionerima. Uvek su spremni da dodju na druženja, da obidju svoja radna mesta, vide kolege. Nadamo se da ćete i Vi rado dolaziti u Metalac. Želim da se u ime menadžmenta Kompanije i u svoje lično ime zahvalim za sve godine koje ste ostavili u Metalcu a kako idu praznici da Vam poželim dobro zdravlje, dug život i da dugo primete penziju. Uvek ste dobrodošli u Metalac. Čestitam vam novogodišnje i božićne praznike i da ih provedete u lepom raspoloženju sa porukom vidimo se sledeće godine.



## U susret hiljaditoj bebi

U nedelju, 22. decembra, u amfiteatru Poslovnog centra svečano su uručene čestitke za bebe rođene tokom ove godine. Kao izraz podrške porodicama i podsticaja nataliteta, Fondacija Metalac dodelila je preko 50 čestitki ukupne vrednosti veće od 100.000 evra. Od 2006. godine do danas, Metalčeva porodica novorođenim bebama poklonila je više od milion evra. Ova ceremonija nije samo prilika za slavljenje dolaska novih članova porodice Metalac, već i snažan primer društvene odgovornosti Kompanije, koja ovim gestovima potvrđuje svoju posvećenost zaposlenima i njihovim porodicama u najvažnijim trenucima života.

U 16 porodica stižu čestitke od po 1.000 evra za prvo dete, dok će 24 porodica za svoje drugo dete dobiti po 2.000 evra. Sve više nam se pokazuje da najslađa investicija ima velikog značaja, imajući u vidu da je 10 parova dobilo svoje treće dete, a tri para četvrto. I ove godine, čestitke Fondacije Metalac osim za decu u Gornjem Milanovcu odlaze i u Čačak, Beograd, Novi Sad, Aleksinac...



Ovogodišnje čestitke novim bebama uručili su predsednik Fondacije Metalac, Stojan Slović i generalna direktorka, Radmila Trifunović.

## Tradicionalni ručak za Metalčeve penzionere

Oko 700 penzionera pozvano je na ručak koji Kompanija tradicionalno organizuje u njihovu čast. U prostorijama gde su naši penzioneri nekada ručavali i provodili svoje radne dane, prisutne je pozdravila generalna direktorka, Radmila Trifunović.

Ja danas ima čast da vas pozdravim u ime menadžmenta Kompanije i u svoje lično ime i da izrazim zadovoljstvo što ste danas u vašem Metalcu. Na vama se vidi dobro raspoloženje da se ponovo sretnete sa Metalcem i da čujete neke informacije kako je prošla ova godina i šta smo dalje planirali.

Metalac je dobro, stabilno, i sami znate i pratite koliko ima problema i neizvesnosti ali Metalac ima posebnu snagu i tako savladava sve prepreke. Godina je završena na planu ali i naredna je planirana ambiciozna i mi smo tu da vam sledeće godine ponovo kažemo da smo ispunili očekivanja. Zato hvala što ste danas tu sa nama i tako pokazujete da i dalje živite sa Metalcem. Hvala za sve godine koje ste posvećeno ostavili u Metalcu. I nadam se da ćete još mnogo godina biti tu sa nama na ovakvim ili sličnim događajima.

Na kraju želim vam dobro zdravlje, sreću vama i vašoj porodici. Čestitam vam novogodišnje i božićne praznike da ih u lepom raspoloženju provedete sa porukom vidimo se sledeće godine.

## Očuvanje standarda i razumevanje potreba radnika

Uz stalno zalaganje, sindikat je radio na očuvanju standarda radnika, razumevajući njihove potrebe. Sklapanjem ugovora sa dobavljačima, članovima sindikata omogućena je kupovina robe na 10-15 mesečnih rata, što je značajno olakšalo svakodnevne troškove. Nastavljena je tradicija darivanja poklona za članice u saradnji sa Metalac Posuđem, dok je za oko 250 zaposlenih organizovan preventivno-rekreativni odmor. Nakon ovih putovanja, radnici su se vraćali puni pozitivnih utisaka i dobrog raspoloženja.

Deci koja su ove godine pošla u prvi razred obezbeđeni su rančevi sa školskim priborom, neophodni za njihove prve školske dane, uz poruku da budu uspešni đaci. Tokom letnjeg perioda, više od 200 zaposlenih i njihovih porodica boravilo je u banjama Srbije, koristeći ovu priliku za odmor i regeneraciju.

U toku 2024. godine potpisan je aneks ugovora kojim je omogućeno povećanje cene rada za oko 6% u dva navrata tokom prethodne godine. Ovim povećanjima, naša minimalna cena rada će biti iznad one koju propisuje država od 54.000 dinara.

Posebna pažnja posvećena je penzionerima, kojih ove godine ima ukupno 766, kroz tradicionalno okupljanje koje ih povezuje s kompanijom i kolegama. Kao deo novogodišnje tradicije, u saradnji sa Kompanijom, obezbeđeno je 1.325 poklon paketića za decu zaposlenih, Crveni krst, decu sa posebnim potrebama, kao i decu koja pohađaju predškolsku ustanovu "Sunce".

Sindikat ostaje posvećen zaposlenima, nastavljajući dugogodišnju praksu podrške i brige za svakog člana i njihove porodice. Svim zaposlenima želimo srećne novogodišnje i Božićne praznike. Sindikat svim zaposlenima želi srećne novogodišnje i božićne praznike.

